

Uchwała Nr 110/15
Rady Gminy Opatówek
z dnia 11 grudnia 2015r.

w sprawie: przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 - programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 uchwały z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2015r., poz. 1515 / oraz art. 176 pkt1 oraz art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz.U. z 2015r. poz. 332 ze zm./ Rada Gminy Opatówek uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Opatówek.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2016r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016- 2018

I. Wstęp

Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj ono zdobywa pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja sobie obowiązujące wzorce i zasady współżycia, utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia oraz wartościowania co jest dobre a co złe.

Rodzina jako pierwsza instytucja w życiu dziecka świadomie i nieświadomie kształtuje osobowość dziecka i przygotowuje do pełnienia ról społecznych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo emocjonalne i przystosowuje dzieci do życia w społeczeństwie. Stworzenie atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia przez zaspokajanie potrzeb dziecka w rodzinie jest warunkiem prawidłowego rozwoju. Bardzo ważnym jest aby rodzina jako środowisko wychowawcze funkcjonowała prawidłowo stanowiąc wzorzec odniesienia dla dziecka. Bowiem dziecko w przyszłości swoje umiejętności nabyte w domu rodzinnym przeniesie na świat zewnętrzny. Z rodziny dziecko czerpie i kształtuje swój stosunek do świata, ludzi, pracy, nauki, wartości moralnych.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy zagrażające rodzinom to między innymi ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo- wychowawcza, uzależniania, przemoc,

rozpad rodziny, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów. Czynniki te powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne.

Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostawało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prezentuje rozwiązania w zakresie funkcjonowania spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz wskazuje priorytety dla wszystkich podmiotów realizujących zadania z niej wynikające:

- dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia
- troskę o harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową dzieci oraz zapewnienie ochrony przysługujących im praw i wolności
- dobro rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci
- przekonanie, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Głównym celem asystenta jest niedopuszczanie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie

działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Na prace z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno - socjalnym, opiekuńczo- wychowawczym i społecznym. W gminie Opatówek od 2015 roku zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny. Wspieraniem asystenta objętych jest 30 rodzin.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest wzmocnienie działań poprzez rodziny wspierające. Rodzina wspierająca pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dzieci.

Drugim po rodzinie środowiskiem wychowawczym dzieci jest szkoła. Placówki oświatowe wspierają rodziny w sferze opiekuńczo- wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. Szkoła powinna wzmocniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak i również neguje się zachowania przemocowe.

Na terenie gminy Opatówek funkcjonują:

- Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Opatówku z Filią w Sierzchowie
- Gimnazjum im. Agatona i Stefana Gillerów w Opatówku
- 3 Zespoły Szkół w Chełmcach, Tłokini Wielkiej, Rajsku
- Zespół Szkół im. Stanisława Mikołajczyka w Opatówku (poziom ponadgimnazjalny)
- Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności, Wydział Zamiejscowy w Opatówku (poziom wyższy)
- Publiczne Przedszkole w Opatówku
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Opatówku
- Oddział Przedszkolny przy Zespole Szkół w Tłokini Wielkiej
- Oddział Przedszkolny przy Zespole Szkół w Rajsku
- Oddział Przedszkolny przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Chełmcach

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych jest działająca w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatówku placówka wsparcia dziennego- Świetlica Środowiskowa „Słoneczko”. Przeznaczona jest ona dla dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej w wieku 6- 13 lat, z rodzin z problemem alkoholowym, z utrudnioną socjalizacją, z zaburzeniami zachowania, mających trudności w nauce, wychowujących się w trudnych warunkach materialnych i wychowawczych. Celem działalności świetlicy jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz udzielenie pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju. Do zadań placówki należy pomoc wychowankom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, a w szczególności: pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dziecka, wspieranie rozwoju dziecka, wdrażanie wychowanków do przestrzegania zasad współżycia społecznego, podnoszenie kultury osobistej wychowanków, eliminowanie zaburzeń zachowania, agresji, przemocy, wulgarności, wdrażanie do codziennych obowiązków poprzez przygotowywanie posiłków, zapewnienie pomocy psychologicznej, stwarzanie rodzicom możliwości zwiększenia swoich umiejętności wychowawczych.

Dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej cieszą się przedsięwzięcia organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku. Rajdy, turnieje, spotkania integracyjne, spotkania wigilijne, wielkanocne, pikniki rodzinne dają możliwość wspólnego spędzenia czasu wolnego, a także rozwijają pasje i zainteresowania oraz integrują dzieci i młodzież z osobami starszymi, niepełnosprawnymi.

Mówiąc o rodzinie nie powinniśmy ograniczać się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej należy promować rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach

tego programu gmina Opatówek przystąpiła do Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Przysługuje ona rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18- go roku życia lub ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta Dużej Rodziny oferuje pakiet zniżek i uprawnień. Na dzień 30 listopada 2015r. Kartę Dużej Rodziny w gminie Opatówek otrzymało 129 rodzin. Gmina Opatówek podjęła działania w celu przystąpienia w 2016 roku do Wielkopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej na rzecz rodzin zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej (rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe), instytucjonalnej (placówki opiekuńczo- wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne) oraz w formie rodzinnego domu dziecka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Wydatki na opiekę i wychowanie kształtują się na poziomie 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zadawalający jest fakt, że w roku 2014r.

i 2015r. nie było umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej z terenu Gminy Opatówek.

Pozostawienie rodziny bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy kierować się zasadą dobra dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

II. Podstawa prawna działań

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz. 163 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r. poz. 1286- ze zm.)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. Z 2012 r. poz. 124 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1515)
7. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatówek na lata 2011- 2020

Program powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne- art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332- ze zm.).

III Założenia i cele programu

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Funkcjonalna zdrowa rodzina jest to taka, w której członkowie mogą wyrosnąć na dojrzałe istoty ludzkie. Zabezpiecza przetrwanie i rozwój. Rodzina odgrywa podstawową rolę w kształtowaniu zdrowia psychicznego dzieci. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy

również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowanie poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi, oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i podjęcia określonych działań aby rodzina przezwyciężyła istniejące problemy.

Program jest spójny z przyjętą Uchwałą nr 17/10 Rady Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2010r. „Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatówek na lata 2011-2020r.”

Cel główny Programu:

Stworzenie kompleksowego systemu opieki i wsparcia nad dzieckiem i rodziną w Gminie Opatówek

Cele szczegółowe Programu:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno- bytowych dziecka i rodziny.
  - a) Objęcie dożywianiem uczniów szkół: podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie placówek oświatowych
  - b) Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z funduszy pomocy społecznej
  - c) Przyznawanie pomocy finansowej z systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
  - d) Udzielanie rodzinom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych
  - e) Udzielanie pomocy rzeczowej w formie produktów żywnościowych oraz odzieży
  - f) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie Gminy Opatówek
  - g) Regularne monitorowanie sytuacji rodzin przez pracowników GOPS
2. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny, dostęp do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
  - a) Umożliwienie rodzinom korzystania ze wsparcia asystenta rodziny
  - b) Udzielenie pomocy dzieciom poprzez uczestnictwo w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „Słoneczko” w Opatówku
  - c) Zapewnienie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego, logopedycznego, medycznego rodzinom przeżywającym trudności
  - d) Promowanie wartości rodzinnej poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych
  - e) Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci
  - f) Zapewnienie współpracy z Sądem, w tym z kuratorami
  - g) Diagnozowanie deficytów w zakresie pełnionych ról rodzicielskich i zaniedbań wobec dzieci
3. Utrzymanie dziecka w rodzinie i wzmocnienie trwałości rodziny.
  - a) Podejmowanie działań profilaktycznych edukacyjnych oraz wczesna interwencja w rodzinach zagrożonych uzależnieniami
  - b) Stałe diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin
  - c) Zapewnienie bezpieczeństwa materialno- bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej
  - d) Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom tego wymagających
4. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym.
  - a) Współpraca ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej
  - b) Udzielanie wsparcia pedagogicznego uczniom
  - c) Organizowanie dodatkowych zajęć dla uczniów z deficytami szkolnymi
  - d) Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez pomoc finansową
  - e) Realizowanie przez szkoły programów profilaktycznych
  - f) Prowadzenie świetlic szkolnych
  - g) Organizowanie konsultacji i poradnictwa dla rodziców z zakresu: uzależnień, radzenia sobie ze stresem i agresją, kompetencji wychowawczych
5. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już występujących.

- a) Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, pedagogów szkolnych, nauczycieli, przedstawicieli służby zdrowia oraz przedstawicieli innych zawodów pracujących z rodziną
- b) Zapewnienie specjalistycznego wsparcia, psychologicznego, prawnego i terapeutycznego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem
- c) Wzmocnienie kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodziców
- d) Wzmocnienie współpracy pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej a instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą i wsparciem rodzinie poprzez organizowanie szkoleń, konferencji i spotkań edukacyjnych
- e) Ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzin poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i innych formach edukacyjnych
- f) Zapewnienie rodzinom poradnictwa informacyjnego w zakresie leczenia uzależnień, problemu przemocy i zagrożeń cywilizacyjnych

IV Kierunki działań, zadania i oczekiwane efekty

1. Poprawa funkcjonowania rodziny będzie opierała się na czterech podstawowych zadaniach:

- a) Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny
  - diagnozowanie warunków życia rodzin, analiza potrzeb i oczekiwań, udzielanie stosownej pomocy
  - wdrażanie programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych służących rozwojowi rodziny
  - specjalistyczne poradnictwo dla rodzin
  - pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów rodziny
  - pomoc w poszukiwaniu pracy- współpraca z PUP Kalisz
  - wzmacnianie więzi rodzinnych
  - wspieranie różnych form aktywności społecznej
- b) Wspieranie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych
  - edukacja rodziców
  - prowadzenie Świetlicy Środowiskowej „Słoneczko” w Opatówku
  - wdrażanie programów profilaktycznych
  - organizowanie czasu wolnego dzieciom, współorganizowanie kolonii
  - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi
  - kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich i umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego
  - motywowanie do podjęcia terapii uzależnień
- c) Wspieranie rodzin ubogich
  - udzielenie różnych form pomocy rodzinie
  - zapewnienie dzieciom i młodzieży dożywiania w szkole
  - pomoc w przygotowaniu wyprawki szkolnej dla dzieci- zakup podręczników, odzieży obuwia
  - organizowanie dzieciom wypoczynku letniego i zimowego
- d) Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin
  - systematyczne diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin
  - zapewnienie bezpieczeństwa materialno- bytowego
  - budowanie zintegrowanego systemu celem ochrony rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego

2. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym będzie realizowana przez:

- a) wzbogacenie oferty edukacyjnej
  - realizowanie programów wychowawczo- profilaktycznych
  - uświadamianie dzieciom i młodzieży zagrożeń płynących z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych

- wzmocnianie postaw prospołecznych
- udzielanie pomocy materialnej dla dzieci i młodzieży szkolnej
- organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych z ofertą kulturalną, rozrywkową i sportową
- wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży

b) wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych

- wypracowanie procedur monitoringu uczniów uzdolnionych
- wypracowanie systemu wyróżniania i nagradzania
- zapewnienie oferty edukacyjnej dla młodzieży szczególnie uzdolnionej

c) wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych

- likwidacja barier architektonicznych
- tworzenie warunków umożliwiających dostęp uczniów niepełnosprawnych do szkół ogólnodostępnych
- integracja uczniów niepełnosprawnych ze społecznością szkolną

3. Doskonalenie procesu wychowawczego będzie dokonywane przez trzy główne założenia:

a.) Wzmocnianie systemu wartości, norm w celu prawidłowego przebiegu wychowania

- wzbogacenie oferty programów profilaktycznych
- promowanie idei wolontariatu
- niwelowanie niepowodzeń szkolnych
- edukowanie rodziców w zakresie istniejących zagrożeń

b) Zapewnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i terapeutycznej

- organizowanie warsztatów psychologicznych i pedagogicznych dla rodzin z zakresu rozwiązywania problemów
- tworzenie grup wsparcia
- konsultacje prawne dla rodzin

c) Ochrona dzieci i młodzieży przed niedostosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem społecznym

- zapewnienie opieki pedagoga lub psychologa w każdej szkole
- warsztaty psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży
- zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy
- realizowanie programów edukacyjno- wychowawczych

4. Edukacja zdrowotna to zadania związane z :

a) wzrostem aktywności ruchowej dzieci i młodzieży

- wykorzystanie gminnej bazy sportowej i istniejących obiektów na terenie Gminy Opatówek

b) z promowaniem aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i osoby starsze

- poradnictwo edukacyjne w zakresie zdrowego stylu życia
- wspieranie plenerowych imprez sportowo-rekreacyjnych (rajdy, turnieje, wycieczki, pikniki, zajęcia sportowe)
- zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w okresie wakacji i ferii
- wzbogacenie oferty sportowej placówek oświatowych
- prowadzenie kampanii informacyjnych dla osób starszych
- utworzenie klubu seniora

5. Zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców Gminy Opatówek

a) realizowanie programów profilaktycznych na temat uzależnień

b) ustawiczne kształcenie nauczycieli pod kątem uzależnień

c) edukowanie rodziców w zakresie uzależnień

d) udostępnienie oferty pomocy specjalistów w zakresie uzależnień

e) kierowanie na leczenie odwykowe

f) pomoc psychologiczna dla osób uzależnionych i członków ich rodzin

g) wzmocnianie rodzin w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania

6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- a) kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy
- b) zapewnienie specjalistycznego poradnictwa
- c) zapewnienie schronienia dla osób doświadczających przemocy
- d) promocja instytucji udzielających pomocy
- e) organizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych
- f) podnoszenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.

Prowadzenie w/w zadań jest spójne z uchwalanymi przez Radę Gminy następującymi programami:

- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii

Oczekiwane efekty:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin w zakresie funkcji opiekuńczo- wychowawczych
2. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny
3. Ograniczenie patologii społecznej i zminimalizowanie negatywnych zachowań
4. Stworzenie bazy informacji o instytucjach, placówkach i organizacjach działających na rzecz dziecka i rodziny
5. Wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy na terenie Gminy Opatówek
6. Poprawa relacji i więzi rodzinnych
7. Wzrost poczucia bezpieczeństwa rodzin
8. Wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dotyczącego uzależnień i przemocy
9. Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodziny
10. Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej
11. Ograniczenie występowania niedostosowania społecznego i przestępczości wśród dzieci i młodzieży
12. Zwiększenie bazy mieszkaniowej
13. Rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży
14. Zapewnienie opieki osobom chorym

V Adresaci Programu

Rodziny mieszkające na terenie Gminy Opatówek przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych (rodziny dotknięte bezrobociem, ubogie, doświadczające przemocy, uzależnione od alkoholu, niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo) oraz zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

VI Realizatorzy Programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku we współpracy z:

- Urząd Gminy w Opatówku
- Świetlica Środowiskowa „Słoneczko” w Opatówku
- Policja
- Placówki służby zdrowia
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatówku
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Opatówek
- Gminny Ośrodek Kultury w Opatówku
- Organizacje pozarządowe realizujące zadania statutowe z zakresu pomocy społecznej, kultury, sportu i wolontariatu
- Parafie
- Placówki oświatowe na terenie gminy Opatówek
- Gminny Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół Gminy Opatówek

- Jednostki OSP
- Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Sąd
- Prokuratura
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Inne instytucje działające na rzecz mieszkańców gminy Opatówek

VII Źródła finansowania Programu

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Opatówek. Ponadto Gmina oraz GOPS będą ubiegać się o dofinansowanie z innych źródeł: dotacji i środków funduszy pomocowych, środków budżetu państwa w ramach programów rządowych, środków zewnętrznych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

VIII Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

IX Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada zapewnienie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Opatówek oraz poprawy jakości ich życia. Wychodzi się z założenia aby dziecko wychowywało się w naturalnej rodzinie i tam było przygotowywane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie. Rodzinie będą stwarzane możliwości zmierzenia się z ich trudną sytuacją życiową i pokonania kryzysu. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Istotna jest ścisła współpraca instytucji, placówek, organizacji zajmujących się sprawami rodziny oraz podejmowanie interdyscyplinarnych działań. Dla realizacji celów w/w Programu niezbędny jest rozwinięty i szeroko reagujący system wsparcia środowiskowego oraz poradnictwa rodzinnego dla rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej.

UZASADNIENIE

**do Uchwały Nr 110 /15
Rady Gminy Opatówek
z dnia 11 grudnia 2015r.**

w sprawie: przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 - programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje realizację zadań dotyczących: zasad i form wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, zasad i form sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 -letnich gminnych programów wspierania rodziny uchwalanego przez Radę Gminy.

W związku z powyższym wywołanie niniejszej uchwały jest uzasadnione.